

Гирами Рамазандин ваз багахъ шула

ГЪАРСАР МУСУРМАН КАСДИЗ АБГЪЯДИ ККУНДУ!

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир! Магъа ихъ нубатнан гирами Рамазандин ваз багахъ шула. Гъацц вуйиган, гъаму гирами вазликан улхидихъа.

Ансар Рамазанов
Газатдин редактор

Рамазандин вазлиъ ушвар дисувал Исламдин шартгарикан, Къудратлу Аллагъди ﷻ гъарсар мусурман касдин улихъ дивнайи вазифйирикан саб ву. Саб жюрейинра сеbeb адарди гирами вазлиъ ушвар дидрису мусурмнарив, чпи Халкъ гъапурихъ хъпебехъбаз лигну, ижмишнаан жаза тувиди, эгер Дугъу дурарив гъадму гунгъарин афв дарап'иш. Хъа Рамзандин вазлиъ ушвар дисувал неинки жаза тувбахъан азад ап'иди, ва гъаццира Аллагъдин ﷻ терефнаан ужуб багъиш хъибди. Гъаддихъди сабси, гъадму багъишнан къимат ушв дибиснайирин акъюллу гъаракатарикан асиллу ву, дугъу неинки чаин али фарз тамам ап'бакан. Хъа гъаццира ушв бисбан суннатар хъаъбан ляхниъ чалишмиш шулайиваликанра асиллу ву. Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ гъаддиз асас вуди, ужудар ляхнар к'улиз адагъбаз лигну, Къудратлу Аллагъди ﷻ Чан лук'раз йиццуб ражну ва гъатта 700 ражну артухъдира кади ужувлар тувиди. «Ушвар Узу бадали дисрудар ву, - гъапну Къудратлу Аллагъди ﷻ, ва Узу, гъаддиз лигну, багъиш тувдиза». Ваяки ушв бисбаз вуйи багъиш гизаф къадар ражари артухъ шулу ва гъаддин гъякъ-гъисаб анжагъ сар Къудратлу Аллагъдизт'ан ﷻ аьгъдар. Вари къайдйирив асас вуди ушв бисували мусурман кас чан бедендиз уч духънайи чиркин шей'арихъан марцц шулу ва т'агърувалихъан, гъайгъусузвалихъан азад ап'уру, ушв бисували гашлу инсанарин гъавриъ ахъуз мумкинвал тувру, Къудратлу Аллагъди ﷻ Чан лук'арив туврайи камаллувализ къимат тувуз ва фикир ап'уз кюмек тувру. Чара-

суз вуди ушв бисувал гъамцдар ксарив улупнайиб ву:

1. фуж мусурман кас вуш;
2. ушвар дисру яш дубхънайир вуш;
3. фуж ушв бисуз сагъвал хъайир вуш.

Ушв бисбан фарзар

Ушв бисбан фарзар гъамрар ву:

1. Ният. Жвуван фикриинди Къудратлу Аллагъдин ﷻ ччвурнахъан ушв бисуз ният дап'ну ккунду, гъаддихъди сабси ният мелзнииинди пуб суннат ву. Магъа ният ап'бан тахминан къайда: «Узу ният ап'ураза гъаму йисандин гъаму Рамазандин вазлин закурин йигъан ушв бисуз (чарасуз фарз к'улиз адаб-гъуз), Аллагъ ﷻ бадали». Ясана гъадму ниятнагъ гъаццира ушв бисуз фарз вуйиб

к'ваин ап'уру, йис, ваз ва йигъ улупуру. Имам Шафийийин мазгъабдиз асас вуди, ният гъар йигъан дап'ну ккунду, думу ният ригъ алабхъбалан къяляхъ вуйи вахтналан хъюгъну, ахсрар ккивайизкъан вуйи вахтнакъан ап'уз шулу. Имам Абу Гъанифайин мазгъабдиинди, ният лисундин вахтназ ап'уз шулу, эгер гъач'ниндин хъюгъну гъадму вахтназ ушв ч'ур ап'ру (ч'юбгъру) дюшюш арайиз гъафундарш. Ари гъаддиз, эгер шливуш ригъ алабхъбалан къяляхъ хъюгъну гъач'ниндин ахсрар ккивайизкъан вуйи вахтна ният гъапундарш, лисузкъан ният ап'уз шулу, анжагъ «закур» к'уру гафнан ерина «гъи» дупну ккунду ва чарасуз вуди «имам Абу Гъанифайин мазгъабдиинди» к'уру гафар аьлава ап'уб лазим ву.

Нумрайиъ:

Жарарик мякълхъан

маш 4

Палат алабхъуз аьгъяди ккунду

маш 6

Жилириз хъайивал ап'узди хпири пул ча гъапну!

маш 7

» 3

Ихъ халкъдиз мянфяаьт туву кас

ГЪЯЖИ АБДУЛЛАГЪ ИБН КЪАДИР АБУ АБДУЛЛАГЪ АТИ-ТИВАКИ (1883 -1953)

Табасаран райондин Къирягъ мягъяли ккудубшу аьсрари ихъ халкъдиз ужудар адлу аьлимар, халкъдин асул, берекет, ккудудубк'ру илмин девлет тувну. Гъадму аьлимарикан сар вуди Гъяжи Абдулла ибн Къадир ат'Тиваки ву. Думу 1883-пи йисан Къадирин хизандиъ, Заан маллийрин тухумдиъ бабкан гъахъну.

Дурарив маллийр к'ури ччвурра тувна, гъаз гъапиш, саб к'уруб дурарин тухумдиъ гизаф илим кайи аьга-

лийр ади гъахъну, къюб к'уруб, дурарин тухум Хянягъ гъул'ан маллийрин тухумдиан саб фила-вуш Тивакна кюч гъабхъиб ву. Думу вахтари Тивак аьлимар, илим гъурху ксар адарди хъузра мумкин ву, белки гъацц вуйиган, Тивак гъулан жямьяаьтди чпин гъулан Шариаьтдин ляхнар к'ули гъахъан бадали. Гъяжи Абдуллагъдин аьхю абайиз теклиф дивну шул. Абдуллагъдин адаш Къадирра ва дугъан имидин бай Абдурягъманра аьлим ксар вуйи. Сабпи илмин аьгъювалар, гъелбетда, адашихъ ва Абдуллагъдихъ гъадагъну. Заан

дережайин илмарин аьгъювалар гъадагъбан бадали Къадир-эфендийи чан бай Гъяжи Абдуллагъ Къорягъ гъулан машгъур аьлим Рамазан-эфендийихъна тьялимди гъаьру. Душваъ урхувал тамам хъпан къяляхъ, думу хъана заан мертебайин аьгъювалар гъадагъуз Халагъ гъулан медресейиз гъягъюру, ва душваъ машгъур аьлимар Халил-эфендийин ва Нурияли-эфендийин регъберваликкди, Аллагъу Тааьлайин кюмекниинди заан дережайиз удуч'уру. Душваъ дугъу гележегдиъ аьлимар гъахъидарихъди дуствал ккебгъру.

» 5

ДагъустандIъ сабпи Исламдин библиотека ачмиш гъапIну

5-пи июндIъ ДагъустандIъ сабпи Исламдин илмарин библиотека Мягъячгъала шагъри ачмиш апIувализ бахш вуйи мевлюд гъабхъну.

Му мажлисдIъ Дагъустандин адлу алимар, Исламдин вузарин ректорар ва мялимар иштирак гъахъну. Мажлис ачмиш апIури, му про-

ектдин руководитель Мугъяммад-гъяжи Мягъяммадовди уч духънайидариз му библиотека тIапIуваликан вуйи мянфяагънакан ктибтну.

Му библиотекейиз Исламдин 4 мазгъабарин китабар уч дапIна: имам абу-Гъянифайин, имам Маликдин, имам аш-Шафииин ва имам Агъмаддин. Мушваъ урус ва жара миллета-

рин чIаларииндира китабар а. Му проектдин организаторарин гафариинди библиотекейиъ цийи китабар йигълан-йигъаз артухъ хъиди. Му ляхин сеbeb дубхъну, гъамус Исламдин вузар ккудукIдариз ва студентариз чпин илмар дериндиан артухъ апIуз лапра рягъят хъиди.

Абдулла Мягъяммадов

Д. Медведевди Макъсуд-гъяжи Садиковдиз игитвалин орден тувбан Указ адабгъну

5 июлиъ Кабардино-Балкарийин меркездIъ Д. Медведев Урусиятдин муфтIирихъди гюрюшмиш гъахъну.

Мушваъ айидари экстремизмихъди ляхин гъабхакан вуйи месэлийриз ахю фикир тувну ккутиваликан гъапнийи. «Мусурмарин организацир му чIуру ляхин дебккуз кIури сабпи жергIириъ а, ва учву апIурайи ляхни ахю игитвал улупура», - гъапну президентди, гъацIра аххиримжи йисари фукъан дурарин хил'ан мусурман диндин улихъ хъайидар гъушнуш, гъапну. «Дурар экстремизмна Ислам кпикъуз гъидриту ксар вуйи» - къайд гъапIну президентди. Диндин ва общественный деятель Макъсуд-гъяжи Садиковра йивну йикIувал кIваин

дарапIди гъибтундар. Президентди, му касдиз Игитвалин орден тувбан Указдин гъул гъизигунза, - гъапну. «Макъсуд Садиковдин ва гъадмуси имбу гъийиху ксарин хизанариз кюмек апIидихъа ва му ляхин ихъ гъюкуматдин буржиси

гъисаб апIураза» - гъапну президентди. Мушваъ гъацIра Урусиятдин мусурмариз гъяждиз гъягъбан квотийр артухъ апIбан месэлайиканра гъулхъну.

Islam.ru

Гъудган апIурайи вахтна аьлим йивну гъакIну

Гирами Шябандин вазли Буйнагъск райондин Къарамахи гъулан гизаф вахтна имамвалин вазифийр гъахури гъахъи аьлим Мугъяммад-гъяжи Магъдиев

йивну гъакIну. Думу кас имамди дугъужвну, жямаятдихъди хътIирхбандин гъудган апIури суждайиъ айи вахтна сар диндин душман, багахъна дүфну, автомат Калашникдиан гъивну. Сабуну гюлле кIулиз гъивну, хъа сабсан - йикъназ. Аьлим куркIу гюлIириан чан али йиш'ин кечмиш гъахъну. Гъудгник кайидар думу диндин душмнихъинди гъилигиган, эгер учву фукIара гъапиш, учвузра гъамци хъиди кIури, душмни имбударизра гучIар ккаъну. Диндин душман, думу ляхин дапIну, гъягъдизди удучIвну, «Приора» машиндIъ эъну гъушну, кIура му ляхин гъябкъдари. Мугъяммад-гъяжийиз дидиз улихънара гучIар ккаъри гъахъну. Магъа гъаму ляхин хъайиз саб ваз улихъна йивну дугъан хуларин вари унчIвар гъюргъну. Му ляхникан гъеебхъган, Уьмар аьсгъябдин йикIувал кIваин шулу. Уьмар аьсгъябдизра гъудгник кайи вахтна ханжал гъивнийи. Магъа гъамци ухъкан ужударсар гъягъюра. ЧIуру ниятар айи ксарра йигълан-йигъаз артухъ шулу. Гъит Аллагъди ﷻ му чIуру къастар айи инсанар гъякъ рякъ'ин мудам апIри, хъа шагъидарин хизанариз Аллагъу Тааьлайи сабур туври! Амин.

Ислам Гъямзатов

КкудукIру гъюжатар...

Магъа ухъу варидари гюзелмиш апIурайи, варидариз гирами, багъалу Рамазандин ваз багахъ шула. Му ваз улубкъган, кIваз гизаф рягъят шулу. Инсанарин кIваъ рягъим ахъру. Гъямд ибшри Аллагъдиз ﷻ, мициб гирами ваз ухъуз тувбан. Амма, гъюрматлу гъардшар, му ваз ккебгъруганна ккудукIруган, саб бицIиди кIваз читиндира шулу. Фикир мапIанай, гирами вазлихъна вуйи читинвал ву, кIури. Ваъ, читинвал ихъ инсанари сабпи ушв бисруганна аххиримжи ушв бисругандин гъюжатар апIбаан ву.

Ансар Рамазанов
ansarassalam@mail.ru

Гъяйифки, Исламдилан гъамусааьтна, арагъ дубхъну, лик алдабгъуз даршлударилан хъюгъну, шинткан кудучIвнайидариина гъяйиз, варидари улхура. Улхуб ужу ву, эгер дидик мянфяагъ каш. Хъа му ксари дин исккан апIру гафарра апIуру. Диндикан саб бицIидикъан хабар адарди, чаин али фарзаркъан тамам дарапIди айи ксари, гъаму йигъар багахъ гъахъиган, варитIан артухъ му ляхнилан улхури шулу. Рамазандин вазли, ушвнигъ папрусра дибисну, сабпи ушв саспидари гъи гъибисну, саспидари закур бисуру кIури, дурар лиури шулу. Гъаз вуйкIа му касдин гъаму гафар дапIну? Учв ушв бисрур вуйишкъан баладайи. Ихъ инсандиз саб футна апIуз ужуб гъабхъиш, ярхи йигъ гъадму чIяаьн шулу.

Инсанарин суал: «Гъаз маллийрин арайиъ, Рамазандин ваз ккебгъруган, наразивалар шулу?». Му суалназ узу гъамциб жаваб тувдиза, гъаз гъапиш кюб гаф аьгъячуз кIури, гафар апIуру аьлимар артухъ духъна ва варидариз чпи улупузра ккунди а. Эгер ухъуз Рамазандин вазлин сабпи йигъари варидари сабси ушв дибисну ккундуш, ухъу вари ихъ улихъ хъайидари кIурубдихъди душну ккунду. Хъа улихъ хъайир фуж ву? Дагъустандин мусурмарин Духовный управлениеийн председателъ, муфтIий. Эгер гъамци гъабхъиш, саб жюрейин наразивалар хъидар, иншаАллагъ. Хъа дици апIузра саспидариз рягъятди дар, гъаз гъапиш иблисди чан ляхин гъарган гъабхура, дидиз вахт адар. Саспи инсанарин агъирвали дурариз чпи кIурубтIан апIуз гъитрадар. Эгер Дагъустандин мистариъ лихурайи имамар чпин ахъюри - муфтIийи кIурубдихъди гъягъюйиш, ухъу варидари сабси ушв бисидийи ва сабси машкваран йигъра къайд апIидийи. Амма, гъяйифки, гъелелиг сабан саспидариз му ляхникан фикир апIуз ккуниганси дар...

Хъа, имамар дарди, имбу жямаятдикан кIуруш, лазим дару гафар апIури, учвуз гунагъ гъаз гъадабгъурачва, гъюрматлу мусурмар? Йицру чан ликарихъди фици чан кIулигъ руг гъябхъруш, гъацI ихъ инсанарира жарарилан улхури, чпин жанар гунгъарихъди аларцIура. Учву ичв гъулан, шагърин имамди учвуз фици гъапнуш, гъацI апIинай, хъа имбубдин варибдин жавабдар гъадму хъиди. Му месэла варитIан рягътиб ву. Гъиямат йигъан увхъан дидин гъякънаан гъерхрур даршул, хъа эгер имам гъякъ дарди гъахъиш, дидин гъагъ читниб хъиди. Гъарсар касдиз варитIанна ужуб чан имамдихъ хъепехъуб, хъа имамдиз - Духовный управлениеийихъди гъягъюб ву. Зиихъ дупнайи суалар тамам апIуз му ляхинтIан ужуб фукIара адар. Гъит Аллагъу Тааьлайи ухъуз варидариз ихъ улихъ хъайидари гъапибдихъди гъягъюз тавфиквал туври! Амин.

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета
муфтIий РД
Ахмад- хаджи АБДУЛАЕВ

Заместитель муфтIия РД
Махди- хаджи МУТАИЛОВ

Главный редактор
Айна (Патимат) ГАМЗАТОВА

Редактор
Ансар РАМАЗАНОВ

Канонический редактор
Мухаммад- Рамазан РАДЖАБОВ

Корректор
Шарафудин ДАШДЕМИРОВ

Художник
Саид САИДОВ

Дизайн, вёрстка
Лейла ГУСЕЙНОВА

Менеджер
Абдусабир АХМЕДОВ
При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».

Газета зарегистрирована Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.
Свидетельство о регистрации
ПИ № ФС 77-42079
от 24 сентября 2010 г.
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу:
пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Тираж 2.740 экз.

Сдано в печать 15 июля 2011 г. в 20:00

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала,
ул. Азиза Алиева, 2.
По вопросам подписки и доставки
обращаться по телефонам:
по Республике Дагестан - 8-988-699-28-24
по г. Махачкале - (8722) 914-222.
E-mail: info@assalam.ru;
www.assalam.ru

Гирами Рамазандин ваз багахъ шула

- 1 « Имам Маликдин маз-гъабдинди ният вазлин эввелигъ вари вазлиз апуз шулу. Хъа амма имам Шафийин мазгъабдиз асас духъну тасдикъ дапнаи къайдайинди ният апуз чалишмиш духъну ккуниваликан гъархну ккундар.
2. Ахсрар квивбалан къяляхъ ригъ алабхъайизкъан вуйи вахтнакъан ушв бисувал ккутпру гъаракатарихъан уърхюб. Дурар гъамрар ву:
1. Ипувал - убхувал;
 2. Эдерчувал;
 3. Жилижви дишагълийихъди сатли хъувал;
 4. Дишагъли палтарикан хъувал;
 5. Бицир бабкан хъувал;
 6. Ахмакъ хъувал, гъеле саб дакъикъайиз вушра;
 7. Ярхи йигъан амриан гъягъювал;
 8. Ярхи йигъан убхъувалиан кефлу хъувал;
 9. Аллагъдиз инкарвал хувал ва гъ.ж.

Ушв бисбан къайдир

Ушв бисувал мусурмандин улихъ дийибгънаи фарзси, Къудратлу Аллагъдихъан ахъю багъиш гъадабгъан бадалира кфулиз адабгъну ккундиб ву. Фарзнан чарасуз шартлар кфулиз адабгъбалан гъайри ушв бисбан суннатара тамам апуб лазим ву. Ушв дибиснаи вахтна мусурман касди учв фици улупну ккундуш.

1. Мугъаммад Пайгъамбарин гъядисариз асас вуди, хъяхъган, яни лавландин гъудган улубкъбалан къяляхъ, дишлади ушв гъибтиш ужу ву. Ушв хурма ипбиинди, марцци штухъди, ясана фицибкѳа мелишнахъди гъибтиш, ужу ву.
2. Аллагъдин ччвур кѳваин апибалан къяляхъ ушв гъибтуз хъюгъну ккунду, яни гъамцдар гафариинди: «**Бисмиллагъи ррягъмани ррягъим!**» ва ушв къабул апибан дюау урхбиинди:

اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَ بِكَ آمَنْتُ وَ عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيَّ رِزْقَكَ أَفْطَرْتُ فَاغْفِرْ لِي يَا غَفَّارَ مَا قَدَّمْتُ وَ مَا آخَرْتُ

«Аллагъумма лака сумту ва бика аманту ва аьлайка таввакалту ва аьларизкъика афтарту, фагъфирли я Гъаффару ма къададмту ва ма аххарту».

Му дюаьин мяна гъамциб ву: «Я Аллагъ, гъаму ушв Увуз вуйиб вуйиз, ва Увухъ хъугъназа, ва анжагъ Ув'ина таваккалвал апураза ва Яв ризкънахъди ушв гъибтраза, я Гъаффар, йиз ккудушу ва гъюзимбу гунгъарин аьфв апинава».

3. Ул ушв бисру вахтназ, улихъна ипувал ужу ву, ва ул ипувал гъачининдин

гъудган апуру вахт ккебгъайиз 15-20 минут улихъна дебккуб ужу ву. Я гъачининган ясана хъяхъган къадар дарубтлан артухъди ипувалра ужуб ляхин дар, диди бедендиз ва ибадат апуз гъагъиди алабхъуру, артухъди ипувал сагъламвализра зарарнан ляхин ву.

4. Хъяхъган ушвар дидиснайидариз ул гъивувал сувабнан ляхин ву. Гъядисдиз асас духъну, шли ушв дибиснайириз хъяхъган ул гъивнуш, дугъу ушв гъибисуризсиб багъиш гъадабгъиди. Дидланна гъайри, ушв гъибисуриз вуйи багъиш, гъаци гъапину кфури, кам шулдар. Рамазандин вазлигъ игътияж аи ксарихъна жумартвал улупуриз багъиш тувру, асас вуди чан хизандин вакилариз, багахъна вуйи багахълуириризи ва вари багахълуириризи.

5. Ушв дибиснаи вахтна жвуу ва жвуван беден гъарам дапнайидарихъан ва дапну даккни ляхнарехъан уърхюб лазим ву. Къудратлу Аллагъдин тѳалабар тамам апури, жвуу Дугъан гъуллугънагъ хъуз чалишмиш духъну ккунду.

Ушвар дисувал Аллагъу Тааьлайин амур ву

Ухъуз, мусурман ксариз, Рамазандин вазлигъ ушвар дисувал фарз дапна. Фуж кетѳерццнаш, ва дугъан уъриз ушв бисували зарар тувруш, фуж ярхла рякъюгъаш, ушв дибрисуз ихтияр а - дугъхъан чав гъадмуган ккадау ушвар жара вахтна ккауз шулу. Хъа ушв бисували зарар тувруш, мисал вуди гъадабгъиш, къабивалиан, сагъ апуз даршлу уързан, гъацир касдихъан ушв дибрисуз шулу.

Ушв бисувал фу ву?

Шариатдинди ушв бисувал, гъачинин ахсрар ккергъхъанмина тап мучѳушин улубкъайизкъан, думу чѳур апуз шлубдихъан уърхювал ву, чаз хусуси ниятра ади. Рамазандин вазли чарасуз ушв бисувал Мугъаммад Пайгъамбарин уммайиз гъижрайин къюдпи йисан фарз вуди улупну.

Ушв бисбан ният

Гъар йишван, ушв бисайиз улихъна, ният дапну ккунду. Йишвандин сифте кфулигъ ният апувалра чѳаьн шулу. Саб жерге алимари йишвандин сабпи пайнагъ ушв бисуз ният апувал чѳаян дар, кфури, тасдикъ апура, гъаддиз йишвандин къюбпи пайнагъра ният дапну ккунду, кфура. Дурари гъаци вуйивалиан, йишвандин къюбпи пай ушв

бисбахъна багахъ ву, кфури, гъаврикк ккагъра.

Эгер ният апибалан къяляхъ ахсрар квивайизкъан ушв бисувал ул-хураг дипну, жилирна хпир сар-сариз багахъ духъну дѳочѳрубгъиш, думуган ушв бисувализ зарар туврурдар. Эгер ният апибалан къяляхъ нивкѳ алабхънуш, думуган цѳийикѳултан ният дапну ккундар. Муртадвали - динсузвалигъ ахъували- куфр, хъутругърували ният чѳур апури. Хъа эгер гъацир касди ахсрар квивайиз чан швумалвал улупиш, кѳваантан шагъадат дупну, дугъу ният цѳийи алапуб лазим ву.

1. Эгер ахсрар квивбалан къяляхъ ният гъапиш, ушв бисувал гъисабназ гъадабгъурдар. Гъядисдиз дупна: «Йишвну, яни ахсрар квивайиз улихъна ният дарапиш, ушв бисувал къабул апида».
2. Ахсрар квивнуш, ясана квивундарш кѳвахънивал ади ният гъапу касдин ушв къабул апурдар, фицики дугъан ниятнагъ кѳвахънивал а. Хъа эгер думу чан ният апибалан къяляхъра шаклу вуш ахсрар квивнайкѳан квивнадаикѳан кфури, думуган дугъан ушв капѳру, фицики дугъан кѳвахъниваларигъ ахсрар квивувал а.
3. Эгер ахсрар квивбалан къяляхъ инсанди чан ният ахсрар улукъайиз улихъна гъапиныйкѳан-гъапиундаикѳан кфури, кѳвахънивал улупу-

руш, дугъан ушв капѳурдар-гъисабназ гъадабгъурдар, гъаз гъапиш кѳвахънивалин бина вахтнинди ният дарапувал ву. Хъа эгер дугъу чав йишвну, яни ахсрар квивайиз улихъна гъапу ният кѳваин гъабхъиш, думуган ушв бисувал капѳру. Ният кѳваантан дапну ккунду. Мелзнииинди ният апуб шартѳ дар, думу суннат ву. Сатлиди ният апували кѳвагъ ният мюгъкам апуз кюмек тувру.

Ушв дибиснайириз гъюрмат апувал

Рамазандин ваз гирами ву, кѳрухъа варидади, хъа амма саспи ихъ мусурман гъардшар гъадму вазли, хилигъ папрус, семечкѳийр ади, лицуру. Рамазандин вазлигъ гъамцдар ляхнар апували ихъ Ислам диндихъна гъюрмат адруваликан, аькъюл хъадруваликан улупура. Саб месѳла хибдихъа «Нузгъатул Маджалис» китабдиан. Эгер сар ушв дибиснадрури дибиснайидариз гъюрмат гъапиш, фициб мянфягъ шулуш, душвагъ улупна. Мусурмнар яшамиш шулайишвагъ сар хачраз ибадатвал апурур яшамиш шулади гъахъну. Саб ражари Рамазандин вазли дугъаз чан бали гъягъиди ул ипуради гъяркъну. Дугъу, чан бализ дих дапну, мусурмнари ушв дибиснаи вахтна дурарихъна эдеб гъапиундарва, кфури, хулагъ аьзаб туву. Гъадму кас кечмиш хъпан къяляхъ, сар ужур аьлим касдиз думу нивкѳукѳи Женнетдиз

ади рякъюру. Аьлимди дугъхъан гъерху: «Уву мусурманвал къабул гъапиундарва, фици уву Женнетдиз ава?». Думу касди гъапи: «Узу кечмиш хъуз багахъ гъахъиган, Аллагъди гъузу шагъадат хъуз амур гъапиш. Гъадму шагъадат гъабхиган, узу мусурман касси Аллагъдихъна гъушунза». Гъюрматлу ватанагълийир, гъаму гъядисайиан ухъу гъаври духъну ккундуки, ухъу ушв гъибисундар кфури, жара ушв дибиснаи ксарин улихъ ул ипувалихъан ярхла духъну ккунду.

Таравигъ- гъудган апуб ахъю сувабнан ляхин ву!

Таравигъ Рамазандин вазли хъитѳирхъандин гъудгнин къяляхъ апуру суннат-гъудган ву. Думу гъудган апуз Рамазандин садпи йишвхъанмина хъюгъру ва ккудубкѳуру ушв гъибису йигъан ккудубкѳуру. Думу гъудган мистаз апуб ужу ву, хъа эгер мистаз гъягъюз шулдарш, хулагъра апуз шулу. Таравигъяр, гъарубдиз къюкъюб ракаагъ ади, юкъюб гъудган апуру - вари 8 ракаагъ. Амма эгер 20 ракаагъ апури гъахъиш, хъанара ужу ву, фицики ихъ Пайгъамбари сифте 20 ракаагъ - къюкъюб ракаагъдин 10 суннат гъудгнар - апури гъахъну, хъасин, ухъуз пѳу апибан бадали, 8 ракаагъ апуз хъюгъну. Таравигъ-гъудган ккудубкѳган гъацира жямаягъдихъди витругъудгнар апуру, дурар

Жарарик мякялхъян

УХЪУ ЖАРА КАСДИК КЯЛХЪРИ ГЪАХЪИШ, ЙИГЪАРИКАН САД ЙИГЪАН УХЪУКРА КЯЛХЪРУ КСАР ХЪИДИ.

Аьзиз ватанагълийир, узуз му бицци макъалайиь инсанарик кялхъру-дариз фициб жаза шулуш, ктибгуз ккундузуз. Гъайифки, ихъ арайиь жарарик кялхъюз лап аьшкъ айи ксарра а. Гизаф ихъ гъардшарикан ебхъури шулуз фици саспидар жа-радари кялхъри, рихшант аптури шулуш. Рихшант аптуб, кялхъюб мусурмнариин улубкънайи аьхю бала ву. Исламдин вари аьлима-ри, му ляхин гъярам ву дупна. Гирами Къур'андиь дупна (мяна): «Эй Аллагъдихъ ﷻ хъугъдар! Гъит учвкан саспидари имбудариз зулум дарапди. Белки думу кас Аллагъу Тааьлайин улихъ учвутан заанди вушул. Ва саспи хъугъу мусурман дишагълийирира имбу дишагълий-ириз зулум дарапди. Белки дурар Аллагъдин ﷻ улихъ учвутан заанди вушул. Чиб-чпиз нягъякъ гафар пувалихъан ярхла йихъай, чиб-чпиз гиран шлу, чтуру лакимаринди дих мапанай. Фуну кас Аллагъди ﷻ гъярам дапнайи ляхнарихъан ярхла шулдарш, думу жвувахънара, имбударихънара аьдалатсуз шул. Гъаз гъапиш дугъу жвувазра, имбу-даризра писвал аптура».

Гирами Къур'андиь дупна (мяна): «Гъиямат йигъан кяфирари, чпин аьмалар кайи китаб гъябкъан, пици: «Фу аьхю хажалат дарин учуз! Фу аьламатнан китаб ву му? Му ки-

табдиь, варитан бици ляхнарилан ккебгъну, варидарикан дибикина». Жарарик кялхъру инсанариз Аьхират-диь аьхю аьзаб хьибди. Гъясан аль-Басрийи гъапу: «Жарадарик кялхъ-рудариз, Женнетдин ракнар арццу, «Гъачай, гъачай!» ктури, теклиф апиди. Хъа дурар Жегъеннемдиан удучивну, Женнетдин ракнарихъна гъафиган, дурарин улихъ ракнар хъяркъди. Ва му ляхин гъамци давам хьибди, тап

дурар заткъан Женнетдин ракнари-хьинди даргъюри хъайизкъан». Муаьз бин Жабалихъан вуйи гъядис-диь дупна: «Сар касди гунагъ дапну, туба апбалан кьяляхъ шликла дугъ-аз думу гунагънан тягъна кипиш, дугъаз тягъна кипу кас, чав гьадму гунагъ дарапкъан гагъди, кечмиш хьидар». Ухъкан гъарсар кас чан уьмриь шубуб жюре инсанарихъди гюрюш-миш шулу: ухъутан аьхюдарихъди; ихъ яшариь айидарихъди; ухъутан бицидарихъди. Ухъутан аьхюдарихъ-ди гюрюшмиш гъахъиган, ухъу инан-миш духъну ккунду, дурар ухъутан заанди ву ктури, гъаз гъапиш дурар мусурмнар ву ва ужудар ляхнарра дурари ухъутан ухди аптуз хъюгъну. Ухъутан бицидарихъди гюрюшмиш гъахъиган, фикир дапну ккундуки, дурар ухъутан заанди ву, гъаз гъапиш ухъу дурартан ухди гунгъар аптуз хъюгъюнхъа. Хъа ихъ яшнан инсан алахъган, думура ухъутан заанди ву ктури, фикир дапну ккунду. Гъаз гъа-пиш ухъуз ихъ гунгъарикан жарадариз аьгъдруб аьгъяхъуз. Инсанарик учв кялхъруган, эгер дугъ-аз душваь фулкара хай даршлуб ряб-къюрдарш, дугъу аьхю гунагъ аптура. Вари инсанариз гъюрмат дапну ккун-ду, дурарик кялхъну ккундар. Ухъу сар касдик кялхъри гъахъиш, йигъарикан сад йигъан ухъукра кялхъру ксар хьиди. Му ляхниканра киваьлан магъапанай. Гъит Аллагъди ﷻ ухъу Чан разивал абгру инсанарикан апри! Амин!

Гъямзат-афанди Гитинамягъяммадов

«Жарадарик кялхърудариз, Женнетдин ракнар арццу «Гъачай, гъачай!» – ктури, теклиф апиди. Хъа дурар Жегъеннемдиан удучивну, Женнетдин ра-кнарихъна гъафиган, дурарин улихъ ракнар хъяркъди. Ва му ляхин гъамци давам хьибди, тап дурар заткъан Женнетдин ракнарихьинди даргъюри хъайизкъан».

Гирами Рамазандин ваз багахъ шула

3 « текди аптуру (3-дилан 11- динна ва сабпи ра-жари кю-кюб ракааьт аптуру, хъа ккудукруган саб). Хъа ухъухъ шубуб витру-гъуд-ган аптуру.

Таравигъ-гъудган аптурган урхру дюьйир: 1.

الصَّلَاةَ جَامِعَةً
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ
الْجَنَّةَ فَنَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ.

«Ла гъявла ва ла къуввата илла биллагъ. Аллагъумма салли аьла Мугъяммадин ва аьла али Мугъяммадин ва саллим. Аллагъума инна нас'алюкаль жанната ва наъузубика мина-н-нар» 2.

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ. سُبْحَانَ اللَّهِ
عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَاءِ نَفْسِهِ وَزَنَةَ
عَرْشِهِ وَمِدَادِ كَلِمَاتِهِ.

«Субгъяна лагъи валь гъямду лиллагъи ва ла ила-гъа илла лагъу ва лагъу акбар. Субгъяналлагъи аьда-да халкъигъи ва риза'а на-фсигъи ва зината аьршигъи ва мидада калиматигъ»). 3.

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ،
سُبْحَانَ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ
وَالرُّوحِ. سُبْحَانَ مَنْ تَعَزَّرَ
بِالْقُدْرَةِ وَالْبَقَاءِ وَفَهَرَ الْعِبَادَ
بِالْمَوْتِ وَالْفَنَاءِ. سُبْحَانَ رَبِّكَ
رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٍ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ.

«Субгъяналь маликиль къуддус (у) (къюб ражари). Субгъяна лагъиль мали-

киль къуддус, суббугъун къуддус, раббуль малайка-ти ва рругъ. Субгъяна ман тааьззаза билль къудрати валь бакъа'аь, ва къагъа-раль ьиббада билль мав-ти валь фанаь. Субгъяна раббика раббиль иззати аьмма ясифун ва саламун

аьлаль мурсалина валь гъямду лиллагъи раббиль аьламин»).

Гъит Алагъди ﷻ гъаму ваз Чав амур аптурайи ва Мугъяммад Пайгъамбари ﷺ улупу саягъ-ниинди ктуриз адабгъуз ухъуз кюмек туври! Амин!

Абийр-бабариз веледар ккундар!

Ассаламу алейкум, аьзиз ватанагъ-лийир! Гъаму макъала биклуз ккунди гизаф вахт вуйиз, амма фу-вуш саб ляхни узу дерккри гъахъну. Му абийр-бабарин чпин веледарихъна вуйи ужудар дару аьлакыйрикани ву.

Мягъаммад Магъаммадов

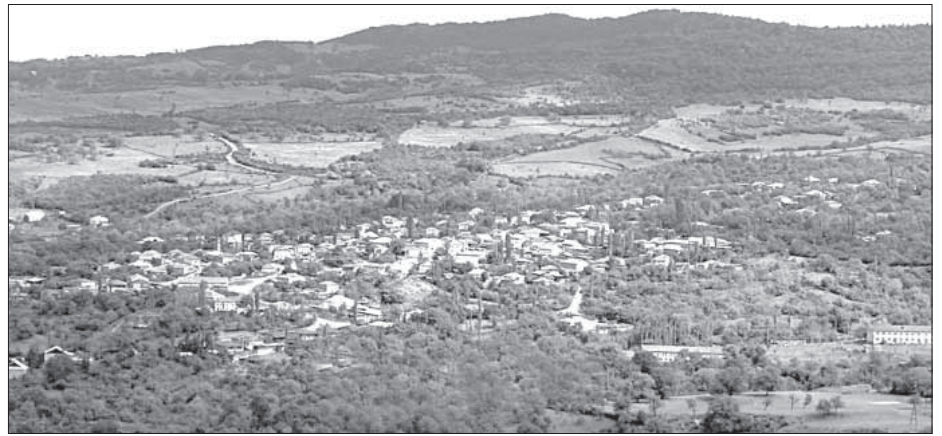
Узу йиз ляхнихъди аьлакьалу вуди жюрбежюр йишварихъна гъягъюри шулза. Саб ражари ихъ Табасарандин саб гъулаз гъушган, сар жигьил бали узус чан дерднакан ктибтнийи. Му касдихъ хъпехъган, узус гизаф дерд гъабхънийуз ва, мицдар абийр-бабарра шулинхъа, клури, узу узус суал тувза?

Думу жигьил бали, сакъюд йис улихъна швушв гъахунза ва гъадму йигъланмина йиз абийр-бабарин узухъна вуйи аьлакыйр дигиш хъуз хъюгъну, гъапи. Узу гизаф вахтна му ляхникан фикир аплури гъахунза. Ва саб суал арайиз гъафниз: «Му швушв йиз абийр-бабарин узус ктагъур ву аьхир. Гъаз му кас духну циб вахтналан абийр-бабар мици дигиш гъахъну?».

Жара сар жигъили ктибтура: «Узу швушв хайизкъан абийр-бабарихъди саб ужуб аьлакьа ади яшамин шули гъахунча. Йигъарикан сад йигъан абийр-бабар, узу хпирин терефнаан вуйи мирасарихъ гъягъюру клури, узухъинди члуруди лигуз хъюгъну. Хъасин циб вахтналан, думу хпириз тлалахъ тув клури, дугъужвну. Швушв хпан къяляхъ гъамцдар дигиш валар гъаз шуйка? Абийр-бабар сабан чпи чпин бализ швушв кадагъну, хъасин дугъаз тлалахъ тув гъаз клуру? Йизна хпирин арайиз саб гиранвал адарич!» Гъюрматлу ватанагълийир, мицдар дюшюшар, гъяйифки, ихъ халкъдин арайиз гизаф шула. Абийр-бабар сабан чпин веледариз швушвар ктагъуру, хъасин хулаз хпан къяляхъ, жюрбежюр себебар агури, думу швушвак тахсрар агуз хъюгъру. Эгер инсанарик тахсрар агуз хъюгъиш, гъюрматлу ватанагълийир, гъарурик фу-вуш бихъур. Хъа учвус суал: гъаз вухъа фила-вуш ктубчлу тахсрарикан улхуб? Дидкан мянфяаьт айин? Ляхин апурдар клури, футнийр адагъури, тахсир ктру ксарин хал ккидипуз хай шулин? Хпирин терефнаан вуйи мирасарихъ гъягъюру клури, чпин балихъди аьлакыйр пуч аплури абийр-бабар шуйка? Ухуз ихъ диндиъ мирасарихъди, багахълуйирихъди аьлакыйр ужуди гъитай дупна. Хъа чиб-чпихъ гъягъюрдарш, фицдар аьлакыйр шулухъа?! Гъюрматлу абийр-бабар, ичв веледарин хизан саб себебра адарди миккидипанайчва. Гъиямат йигъан му ляхнин фици жаваб тувдичва? Ихтияр айи ляхнаркан Аллагъу тааьлайиз варитан даккниб тлалахъ тувуб ву. Аллагъдиз   даккни ляхнихъан ухъура ярхла духну ккунду. Учву ичвна ичв веледарин арайиз гъюрмат артухъ аплури чалишмиш йихъай, гъюрматлу абийр-бабар! Хъа швушвак клуруш, думу никягъ гъапухъанмина ичв хулаъ айир ву, ва имбу хизанарихъди фицдар аьлакыйр ади вуш, дугъахъдира гъаци духну ккунду.

Ихъ халкъдиз мянфяаьт туву кас

1 « Дурарин арайиз улупуз шулу: Малла Аьли ас-Султани, Малла Рамазан ад-Думурхъили, Малла Мягъаммад ал-Кюрягъи, Малла Навруз-бег ал-Халагъи ва гъ.ж. Илимдин юкв али кас фаркъат шулдар, даима думу диндин аьлимар, устадар ва китабар агури, гъаразнаъ шулу. Думу заманийриъ, гъамусси дарди, илим ккуни кас жвув чалишмиш шули гъахъну. Гъаму вахтари учвус рябкъюрачвус фици илмарин аьгъювалар учвухъна ичв хулариз гъюраш, хъа амма учву дурар къабул ва гъяспикк ккапградарчва. Эгер гъаму заманай-исиб рягъявалар дурариз айиш, дурарикан аьрифинарин аьрифинар хъидийи. Гъяжи Абдуллагъ илмарин аьгъювалар гъадагъбан бадали Табасарандин вари мягъяларин адлу аьлимарихъди аьлакыйр уьрхюри ва дурарихъан берекет гъадагъури гъахъну. Думутанна гъайри думу Гъяйтагъ мягъяларинна илдицуру ва аьгъюваларин мертебе заанвализ адагъуру. Дугъу аьгъю аплури илмар: Шариаьтдин къанун, Къур'ан, урхувалин ва биклувалин илим, Тавсирул Къур'ан, Гъядис илим, Фарс ва Турк члалар ва гъадрарин эсерар, Тиб илим ва гъ.ж. 1919-1920-пи йисари Деникиндин къушмари Хасавюрт, Темир-Хан-Шура, Порт-Петровск, Дербент, Гъуниб, Хунзах, Сергокъала, Къасумкент, Маджалис, Къумух, Ахты ва жара гъулар дявдинди чпин хилиъ гъидисну. Деникинари халкъдинна вягъши аьрсвалар хури гъахъну, иллагъки Къадар ва Сергокъала клуру гъулариз, хъа Губденарин гъул беъемди дарабгъну жилихъди дюз дапну, 300-дихъна мясляатниинди яшамин шулайи халкъ танкъ гъапну. Тивак гъул'ан юкьур кас гъахъну уьру партизанар, мацдар тарра хъади, гъадрарикан сар вуди гъахъну Гъяжи Абдуллагъ. Камахарин мягъялиъ душмандихъди женг гъабхурайиган, душмандин голдихъан дугъаз хатла шулу, машнак кубкуру. Гъадму гъядисди клураки дугъан клубан-игитваликан, душманрихъан чан ватан уьбхюз ккуниваликан ва заан фагъумлуваликан. 1930-пи йисхъанмина тап чан уьмрин аьхиризкъан Гъяжи Аь-

дуллагъ гъулаъ имамвал аплури гъахъну. Думу вафалуди иштирак шулу чпин мягъялиъ Харалиар мягъялариз, Ерси, Дарвагъ, Зил шул серенжемариъ. Узу Тивак гъулаз гъушган душваъ айи яшлу ксарихъди гъюрюшмиш гъахунза, дурар: Рустам, Абдурашид, Рамазан халу ва дугъан хутлар Абдурагъман ва Муминат. Дурарин гафариинди Табасарандин гъадму терефназди Гъяжи Абдуллагъ ибн Къадирин варитан заан ад ва гъюрмат ади гъабхъну, ва дугъак мюъжитан ляхнарра кади гъахъну. Дявдин йисари дурарин гъулаъ колхоздин председателъ Аба клуру гъалали кас вуди гъахъну. Йишвну 15-тан зина бандитар, гизафдар чпин гъул'ан вуйидар председателъ йивну клуз гъюру, гъаз гъапиш колхоздин хазна дугъу дурариз гъадагъа дивну, гъюкуматдин – халкъдин ризкъ дурариз чпиз аьхювал аплуз ккун гъапну. Думу месалайикан Гъяжи Абдуллагъдиз аьгъю шулу, думу душвахъна дишлади гъягъюру ва гъачагъарин метлеб тамам хъуз манигъвал аплуру. Дугъу председателъ Аба Аллагъу Тааьлайин кюмекниинди гъачгъарихъан уьрхюру. Хъа Аллагъу Тааьлайи дибикнайиб чан вахт гъибган тамам хъибди, ва вягъши гъачагъари вахтарилан председателъ, жара йишвахъ хюрч дапну, чпин инсафсуз ляхин тамам гъапну. Гъяжи Абдуллагъ ибн Къадири гъягъдиз душну, чаин али хъубпи фарзра тамам гъапну. Думу швнубпи йисан гъушнуш, саризра мялум дар, хъа узу Урусиятдин ва Советарин халкъ гъягъдиз гъягъбан мялу-

матар ахтармиш гъапунза. Душваъ баян аплураи 1914-пи йисан, хъасин хъябкьру ва 1927-пи йисан хъанара ачмиш аплуру тап 1930-пи йисазкъан, гъадму йисан хъябкьру ва 1945-пи йисан хъанара ачмиш аплуру. Гъаци вуйиган, думу гъягъдиз 1928-1929, ясана 1946-1950-пи йисари гъягъюз мумкин ву, хъа аьхиримжи йисари гъушнийиш, му ляхникан аьгъю ксар гъулаъ хъидийи. Думу вахтна дугъан Табасарандиъ ужуб авторитет ади гъабхъну.

Веледарикан...

Гъяжи Абдуллагъ ибн Къадири шубур ришна сар бай ади гъахъну: Муслимат, Аминат, Къадир ва Гъюрият. Къадириз илим улупну ва дугъанра аьлим гъахъну. Къадир ибн Гъяжи Абдуллагъдиз гъахъну шубур байна сар риш: Абдулвагъ-гъаб, Абдууррагъман, Муминат ва Абдуллагъ. Гъяжи Абдуллагъ ибн Къадири ужу библотекара ади гъабхъну. Думу кечмиш хпан къяляхъ саб къадар китабар Малла Шябан аль-Хянягъийи, малла Абдулла ал-Гурихъийи ва жарадари гъухну. Гъит Аллагъу Тааьлайи ухъуз му ужудар, адлу аьлимарин берекатнакан рубкьри! Гъит ухъу аплури аьмалар Аллагъ   ризи шлудар ишри. Амин!
Аьлимдин нивкI ву мянфяаьтлу, Авамдин фарз-буш дюбйиртлан. Аьлим хъайи йишв ву багъалу, Агъзур авамарин девлеттлан.

Гъибиклуру Уртларин Ханмягъяматдин бай Абдул Мутталиб Гъязрати Аьлиев ву.

Мусурман чйириз насигъят

Гъюрматлу чйир, учву аьгъю апинай, разишин диндиъ, Аллагъди   гъапиб тамам аплувалиъ, Пайгъамбарин   суннайихъди гъягъювалиъ айиваликан. Къваинди гъибтай, фукъан учву Шариаьтдихъди гъягъюрарш, Пайгъамбарин   суннайихъди гъягъюрарш, гъадмукъан яв шадвалра артухъ хъибди.

Пулиъ шадвал мабган, думу гъубзруб дар. Гъи аш закурин йигъан адарди хъузра мумкин ву. Хъа Аьхиратдиз думу увхъан гъабхуз шулдар. Думу лап ухди ккудубклубру ву. Учв халкъ гъапур къваьлан душну, дюн'айихъ хъергнаийи ксарин разивал лапра ухди дубгъруб ву. Эгер инсанди Аллагъди   гъапиб аплури гъахъиш, дугъаз муш-

ваъра, Аьхиратдиъра шадвал бихъур. Саб къаза-бала улубкъган, диндихъ хъайириз вари шулайиб Аллагъдин   амриинди вуйиваликан аьгъа ва Дугъу чан луклариз уж'валтан ккун апурдар. Гъюрматлу чйир, му ляхнар, учвус рягъятди хпан бадали, къваинди гъитай. Ухъуз Аллагъу Тааьлайи Чаз ккуни лукларихъан имтигъан гъадабгъруваликан аьгъяхъуз. Думутанна гъайри, ухъ'ин улубкъру гъарсаб къаза-бала Аллагъу Тааьлайи ихъ гунгъар марцц аплуз клури, туврайиб ву. Саб себебра адарди фуклара шуладар. Къваин апин, пайгъамбариз фицдар читинвалар шули гъахънуш. Эгер шадвал девлетнаъ асиллу вуйиш, гъаму дюн'айин вари девлет Аллагъу Тааьлайи Мугъаммад   тув-

дийи. Гъаз гъапиш Думу Аллагъдин   варитан ккуни лукI ву. Фукъан уву артухъ диндин китабар урхури гъахъиш, гъадмукъан му дюн'айин кьиматсузваликан аьгъю шулвуз. Увуз гъацира му дюн'я Аьхиратдиз гъазанж аплури йишв вуйиваликан аьгъю шулвуз. Чан вахт саб мянфяаьтнан ляхин дарапди адапну кас аькъюл адрур ву. Хъасин ухъу думу вахтан гъяйифар зигур. Гъякъ мусурмнар хъуз чалишмиш йихъай. Къваинди гъибт, къваантан Аллагъдикан   ккун аплури ксариз Дугъу жаваб тувру. Гъит Аллагъди   ухъуз гъякъ рякъ улупри!

Азра Мугъаммаднабиева
Теологияйинна вариалкъарин
арайиз шул аьлакыйрин
Институтдин студентка

Палат алабхъуз аьгъяди ккунду

ПАЛАТ ЯРКЪУБ, ЖАНДИИН АЛАЛАБСРУБ ДУБХЪНУ ККУНДУ

Гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «Эй инсанар! Учү учвүз палтар халкъ гъапунча, ва дурари ичв бедендин улупуз хай даршлу йишвар ккеркүрү, учвү уткан апүру ва гъацира Аллагъдихъан ﷻ гучүрвалин палат (яни уткан хасият, жуждар гъиллигъар) ва му варитан ужуб ву» (Аъраф, 26).

Гаму гирами аятдиъ ухъуз палат аврат ккебкүз ва хасият уткан апүз вуйваликан хабар тувра.

Палат фициб вушра дубхъну ккундар, дидинна чан эдебар а:

1. Палат гъарган марцциди дубхъну ккунду. Тирмизийихъан вуйи гъядисдиъ дупна: «Марццишин - имандин гъацү ву».

2. Палат яркъуб, жандиин алаабсруб дубхъну ккунду. Хас вуди дишагълийрин алаабсруб, жандкин гъацли йишвар рякъруб алабхъну ккундар. Имам Муслимдихъан вуйи гъядисдиъ дупна: «Гъиямат йигъ багахъ шули, къюб жюрейин Жегъеннемдин печать али инсанар удучвиди: хилиъ хюндин рижвниз ухшар айи гъирмаж дибиснайи жилар ва дурари инсанар урчвүрү; ва палат алабхънайи дишагълийир, амма гъацү вушра гъацлудар. Дурари жилар аьшкънаан к'ул'ан гъахуру, ва чпира дурарихъна багахъ шулу. Думу дишагълийрин к'ул'ин тепе - дужвубхну дюзмиш гъапү куш - хьибди ва ухшар хьиди девейин гъузгъундиз. Дурар Женнетдиз гъагъидар ва гъелелиг дидин ниъкъан кубкъидар».

Гъаму гъядисдиъ 1432 йис улихъ ихъ гъамусдин жиларин ва хпарин гъиллигъарикан дупна. «Палат алабхънайидар ва гъацү вушра гъацлидар» к'үру гафнан мяна гъадму вуки, дурарин палат алабснайиб, жандак улупруб, жикъиб - магъа ихъ гъийин йигъандин мода. Мициб саягънининди палат алабхънайи дишагълийрииз Женнетдин ниъкъан кубкъидар дупна гъядисдиъ. Палтари, дишагълийрин маш ва хиларин т'убар ктарди, имбу вари беден ккебкнү ккунду. Дишагълийрииз кушар, гардан, ликар ва гъ.ж. бедендин паяр ачмишди хул'ан удучвүз хай шулдар.

Гирами Къур'андиъ дупна, мяна: «Гъит дишагълийри чпин гардан ккебкри ягълухъихъди» (ан-Нур, 31).

3. Жилариз шёлкдикан вуйи палат алабхъуз ихтияр адар. Имам Муслим ва Бухарийихъан вуйи гъядисариди дупна: «Учвү му дюн'яйиъ шёлкдин палат маалабхъанай, шли му дюн'яйиъ алабхъиш, Аъхиратдиъ алабхъидар». Хъа дишагълийрииз шёлкдикан вуйи палат алабхъуз хай шулу. Эгер думут'анна гъайри жараб алабхъуз фук'ара адарш, жиларизра шёлкдикан вуйи палат алабхъуз хай шулу.

4. Гъадму йишван палтарихъан фаркъвал шлу, чпин аьдатнан дару палат алабхъубра ужуйи дар. Жилари дишагълийрин палтариз ухшар айидар алабхъу жу дар, хъа дишагълийри - жилариндариз ухшар вуйидар. Абу Давуддихъан вуйи гъядисдиъ дупна: «Пайгъамбари ﷺ жиларин палат алабхъу дишагълийин ва дишагълийрин палат алабхъу жиларин няня алапну».

5. Алабхъу палатра, фу ляхниз алабхъураш дилигну, алабхъуру. Месэла, базарариз хуларигъ алабхъу халатдикки гъагъюз хай шулдар, ясана

гъадму палат алди, хълар къабул апүб ухшар дар. Палат апүрайи ляхниз барабар дубхъну ккунду.

6. Варитан ужуб лизи палат ву. Аьгмаддихъан вуйи гъядисдиъ дупна: «Учвү лизи палат алабхъай - думу ичв палтарикан варитан ужуб ву».

7. Гъудган ап'үру вахтна уткан палат алабхъуб сунна ву иллагъки жвумийин ва машквран гъудгнарииз.

8. Палат инсанар хъадру йишвахъ алабхъну ккунду, дурариз яв аврат дярйакъбан бадали.

9. Палат алабхъайиз думу кут'убчвну, биширугдихъан марцц дап'ну ккунду.

10. Цийи палат алабхъруган, гъаму дюаъ урхуб ужу ву:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أَوَارِي بِهِ عَوْرَتِي
غَيْرَ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ

«Альгъямду лиллагъи лязи касани гъаза ссавба ва разакъанигъи мин гъайри гъавлин мини вала къувватин».

Мяна: «Гъямд ибшри Аллагъдиз ﷻ, уз'ин му палат алабхъувализ ва йиз цибкъан гужра дарди узуз тувувализ».

11. Цийи палат гъадабгъалан къяляхъ, ерсиб мюгътаж'вал айи-

дариз тувуб суннат ву.

12. Фициб вушра палат алабхъруган, гъаму дюаъ урхуру:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا هُوَ لَهُ

«Аллагъумма инни асъалукъ мин хайригъи ва хайра ма суниаъ лагъу, ва аьзуз бика мин шарригъи ва шарри ма гъува лагъу».

Мяна: «Я Аллагъ ﷻ, узү Увкан мидин мянфяаьт ва, му фу мянфяаьтназ халкъ дап'наш, гъадму ккун ап'ураза. Узү гъацира увкан мидин зарарнахъан ва, фу зарарназ му халкъ дап'наш, гъаддихъан уьрхюб ккун ап'ураза».

Палат илдибтруган гъаму дюаъ урхуру:

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

«Бисмиллагъи лязи ла илагъа илла гъува».

13. Палат алабхъуз арччул терефнаан хъюгъру, хъа илдибтруган - гагул терефнаан. Гъамци алабхъури - илдибтури гъахъну Пайгъамбари ﷺ. Палат алабхъруган, Дугъу гъаму дюаъ урхури гъахъну:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أَوَارِي بِهِ عَوْرَتِي
وَأَتَجَمَّلُ بِهِ بَيْنَ النَّاسِ

«Альгъямду лиллагъи лязи касани ма увари бигъи аврати ва атажаммалу бигъи байна ннаси».

Мяна: «Гъямд ибшри Аллагъдиз ﷻ, узүз йиз аврат ккебкүз палат тувувалин ва уткан ап'ураза».

Гъюрматлу мусурман гъардшар, аьхримжи вахтари ихъ инсанари асас вуди шубари, Западдин модайихъди палат алабхъуз чалишмиш шулу.

Ихъ, мусурмарин, фикрар - ляхнар имбударинтан заанди духъну ккунду, гъацү вуйиган, гъадраин мода ап'ури, къафирарин искан дережайиз мягъянайчва. Исламдиъ хъубтан аьхю разишин адар, гъачай ихъ диндин къанунарихъди гъагъюхъа. Халкъ ч'ур ап'үру, гунагънахъна теклиф ап'үру палтар алахъбахъан ярхла духъну ккунду, иллагъки дишагълийир. Гъарсар мусурман касди чан хпир, чйир, шубар... абццү, вари рякъбру, ва алабснайи палат алабхъбахъан ярхла дап'ну ккунду.

Гъит Аллагъди ﷻ гъаму ухъу гъапибдихъди гъагъюз тавфикъвал туври! Амин!

Къурамугъяммад-гъажи Рамазанов

Мянфяаьтлу ихтилатар

Девейин т'урин

Аьли аьсгъябди, учв душну, гъудган дап'ну гъайиз девейиз лиг к'үри, сар касдиз табшурмиш гъап'ну. Дугъу гъудган дап'ну, гъадму касди гъап'у ляхнин гъагъ тувуз к'үри, хилиъ къюб диргъамра дидисну, мист'ан гъафну. Амма тмуну касди, деве чан хъайи йишвахъ гъибтну, учв деве дибт'үру т'уринра хъади гъушну.

«Саспи инсанари чпихъ сабур хъадрувалиан гъялалвалиинди гъадагъуз шлу ниъматар гъарам рякъюьди агуру»

Аьли аьсгъябди сар жара кас, девейиз т'урин гъадабгъуз, базариз гъаьру. Думу касдиз, базариз гъафиган, т'урин гъит'ибк'у касди гъадму т'урин къюб диргъамдиз массу туври гъаркъну. Дугъу думу касдихъан

гъадму т'урин къюб диргъамдиз гъадабгъуру. Думуган Аьли аьсгъябди гъап'ну: «Саспи инсанари чпихъ сабур хъадрувалиан гъялалвалиинди гъадагъуз шлу ниъматар гъарам рякъюьди агуру».

Къюб жюрейин палат

Мугъяммад бин Мункадирди къюб жа-жара жюрейин алахъру палтар массу туври гъахъну: сабдин къимат 5 диргъам, хъа тмунубдин - 10. Думу учв багахъ хъадруган, дугъан лүк'үру 5 диргъамдиз вуйи палат 10 диргъамдиз массу тувну. Мугъяммадди думу кас ярхи йигъ агури гъахъну ва, гъидихъган, дугъу думу палат гъадабгъурииз гъап'ну: «Уву 5 диргъам к'үру палат 10 диргъамдиз гъадабгъунва гъа». Думу касди, узү гъадабгъуб къабулди вуйиз, гъап'ну. Мугъяммади хъанара давам гъап'ну: «Увуз, белки, къабулди вушул, хъа узуз

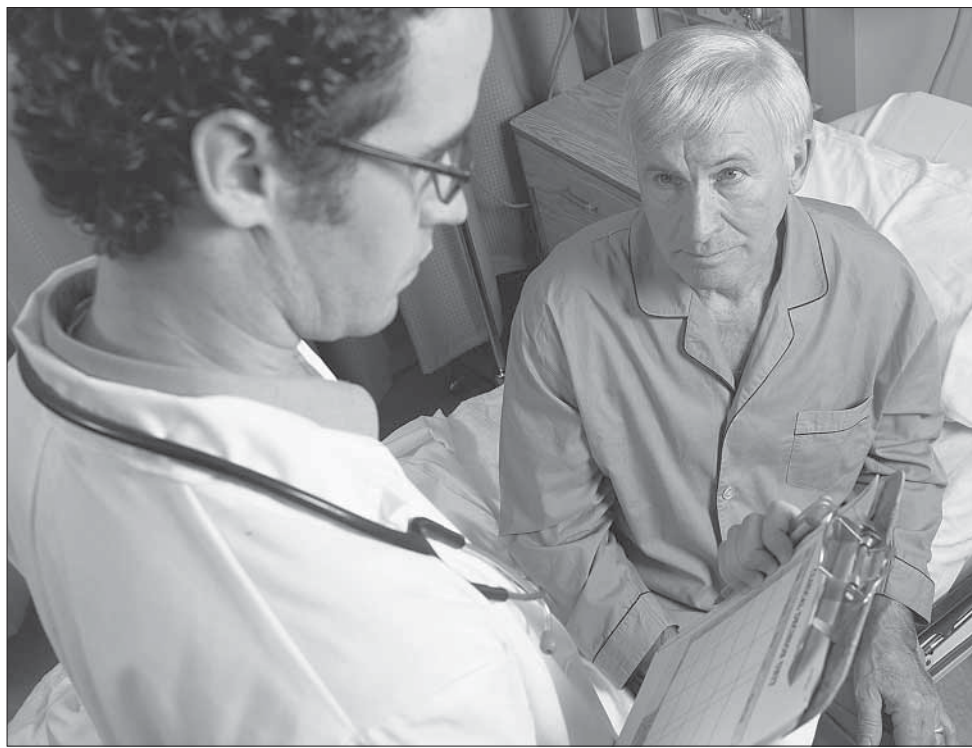
мици къабулди даруз, ва жара касди узуз дап'ну даккни ляхин узуз увузра ап'үз ккундаруз. Уву ясана 10 диргъам к'үру палат бис, ясана узү увуз 5 диргъам къяляхъ ап'үрза, ясана йиз палат къяляхъ ап'ин ва бис яв пул - гъаму шубубдикан саб кадабгъ». Думу касди гъап'ну: «Дици вуш ча узуз 5 диргъам». Ва Мугъяммадди дугъаз 5 диргъам къяляхъ гъап'ну.

Хюндикан...

Сар касдин ужуб хюни ади гъабхъну. Дугъу думу ккебтри ва никкрак шид кубзри, гъадму никк массу туври гъахъну. Саб ражари дугъан хюни, нир аьхю дубхъну, шту гъабхуру. Му ляхин гъябкъган, дугъан веледарикан санури гъарай гъап'ну: «Никкдикди ухъу ктикъру вари штар уч духъну, ихъ хюни гъубхъну».

«Диндин эдебар» китабдиан

Жилириз хъайивал аплузди хпир пул ча гъапну!

Саб ражари, Пайгъамбар ﷺ аьсгъабарихъди дуснайи вахтна, дина Язиддин риш Асма гъюру. Думу Пайгъамбарихъна ﷺ илтгикну: «Уву узуз гагаси, дадаси вува. Узу Увухъна вари дишагълийирин терефнаанси дуфназа. Ригъ удубчъвру терефнаан ригъ алабхъру терефназкъан вуйи вари дишагълийир узу клураийбдиин рази шул. Аллагу Тааьлайи Уву, гъяквал хъади, вари жиларихънара, дишагълийирихънара гъаьна ва учу Увухъ ва уву гъау Агъайихъ хъугърача. Узу гизафсиб вахт, хулаъ деъну, веледариз лигури адапру дишагълийириккан вуза. Ва учву, жилар, жвумийин гъудгниз гъягъбинди, жямаят-гъудгниз гъягъбинди, гъар йисан гъягъдиз гъягъбинди, Аллагъдин ﷻ рякъюъ жигъад апбиинди учутган заанди вучва. Хъа учу учву гъягъдиз, ясана наанка гъушган, ичв мал-мутму уьбхюри шулча, учвуз ккурттар дирхури шулча, амма учву аплурайи савабнан ляхнариь иштирак хъуз шуладарчкъан, я Аллагъди ﷻ Гъанайир!».

Мугъяммад аль-Къагъиби

Пайгъамбари ﷺ аьсгъабарихъан гъерху: «Учвуз саб ражнукъан диндин суаларин гъякънаан дишагълийирин мелзалан гъамкъан уткан суалар гъеерхунчвуз?». Хъасин Пайгъамбари ﷺ, думу дишагълийихъинди илтгикну, гъапну: «Гъарах къяляхъ ва варидарихъна рубкъ: учвкан фунури чан жилирихъан, думу фтиин рази шулуш гъерхруш, гъадгъаз ккуниб тамам аплуруш, гъадгъу гъапибдиз ав клуруш - гъадму варитган ужур ву. Гъаму ляхнар тамам гъапган, хпиризра жилиризсиб саваб шулу. Му гафар гъеерхъган, Асма «Ла илагъа илла ллагъ. Аллагу Акбар!» гафар текрар аплури, шадди гъушну. (Абу Давуд) Гъюрматлу чйир, гъаму ихтилатнаан ухъу, ихъ улихъна вуйи мусурман чйири фици Аллагу Тааьлайин разивал абгури гъахънуш, гъаври гъахъунхъа. Хъа гъамус гъачай лигухъа, ихъ вахтанан дишагълийири гъапраш. Гизаф дишагълийириь ягъ, намус имдар. Дурарикан саспидариз чпин хизандин

дердкъан ктар. Гъаз узу мици клура? Гъаз гъапиш, узу саб гъядисайин шагъид гъахъунза, ва дидин къяляхъ клулиз жюрбежюр фикрар гъюйи. Думу гъядиса ктидибтди гъузуз хъибдар, гъит имбударикъан фикир аплри. Магъа улихънаси къюб машин чибчик куржну. Дурарикан сабунубдиь айирин лик гъудубшвну ва саб-къюб гъягътайи думу больницайиь дахъну гъузну ккундийи. Хъа тмуну машиндиь айидаризра, му ляхин гъабшиган, циб дерд гъабхъну ва дугъахъна больницайиз гъягъюри, фу кюмек лазим вуш, гъерхри гъахъну. Му хатла хъпан чпин машиндин къиматра тувнийи. Гъаму ляхнар вари ужу хъпан къяляхъ вари мюгътал шлу саб ляхин гъабхъну. Лик гъудубшвну дахънайи жилирихъна дугъаз циб вахтна хъайивал аплуз клури больницайиз чан хпир гъафну. Ва му хпир, хатла ктубчъвдарикан сар кас гъафиган, клури гъахъну: «Узуз гъаму йиз жилириз хъайивал аплбанди пул тувай. Гъаз узу мугъаз хъайивал аплуру, эгер пул тувурдарш. Учвкан хатла гъабхъну - ва учву узу мугъаз хъайивал аплузди, пул тувну ккунду. Узу мугъан марццишинра дапну ккунду». Му гафар гъеерхъган, мушвахъ хъайи инсанар вари мюгътал гъахънийи. Чан жилириз хъайивал аплузди, пул ча клуру хпир шулинхъа, клури, вари чиб-чпихъинди лигуз хъюгъю. Магъа, аьзиз ватанаялийир, фициб йигъахъна ухъу дуфнаш, лигайчва! Вари гъалат! шлудар ву ва ихъ терефнаанра гъамциб ляхин ктубчъвдуз мумкин ву, бахиш апидихъа дупну ккуну йишв'ин, мугъу чан жилириз хъайивал аплузди, чазкъан аьгъдрударихъан пул ча клура. Жилир иццури больницайиь, хъа хпир пул гъисаб аплбахъ! Аллагъ ﷻ кюмек ишри! Учвкан варидарикан, гъюрматлу мусурман гъардшар, ккун аплураза гъар гъудгнихъ, ухъура ва ихъ мусурман чйирра гъякъ мусурман хъуз, дюаь аплнайн. Ихъ халкъдин арайиан, гъайифки, ягъ, намус лапра гъялакди гъягъгъюра. Гъядисдиь дупна: «Дюаь мусурманарин яракъ ву». Гъаци вуйиган, ихъ мусурманариз дюаь апидихъа ва ухъу гъякълу рякъюхъна гъюр клури умуд кивдихъа.

Коньяк пешкешди

Суал: Йиз начальникди кми-кмиди учвтан заан вуйи начальникариз коньякдин, арагъдин ва гъж посълкйир аплури шулу. Гъаму агвалатнаъ узу фу дапну ккунду? Узуз му ляхнин иштиракчи узур шулайиб аьгъязуз, гъаз гъапиш узур душава иштирак шулаза. Кюмек аплнайнчва.

Жаваб: Уву гъякъ клурава, думу ляхнин увура иштиракчи шулава. Гунагъназ фициб кюмек гъапишра, думу гунагъ шулу. Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Аллагу Тааьлайи арагъи убхърударин, убзрударин, массу туврударин ва гъадабгърударин, гъязур аплрударин, заказ аплрударин, гъабхрударин, шлиз гъабхураш, гъадриин ва гъаддилан гъабхъи пул ишлетмиш аплрудариинан няня алапну» (Жамиль-ахадис, 18391). Начальникди, чав аплурайи ляхин Исламдиь гъарам дапна, йи ва гунагънан иштиракчи хъуз ккундариз, йип. Дугъкан ккун аплн гъацдар посълкйир хътауб увкан ккун дарапуб. Думу кас гъаври шул, ва гъарам пешкешар сарун тутрувур клури, умуд кивдихъа. Амма дидлан асиллу дарди, дугъу думу ляхин аплури гъузишра, уву Аллагъди ﷻ гъарам дапнайиб мапган. Хъа гъаму вахтназкъан гъапубдин туба дапну ккунду.

Зинайикан...

Суал: Узу сар шурахъинди гунагънан фикрар ади дилигну, зина гъапнуш, дидин фициб гунагъ шулу? Жаваб: Жиларизси, дишагълийиризира чпиз мягърам дару ксарихъинди лигуз ихтияр адар. Хъа зинайикан клуруш, думу варитган аьхю гунгъарикан ву, ва думутган гъагъи гунгъар куфур ва инсан

Шубур чвуччвун метлеб

Иблис, арагъ, папрус чвийр гъахъну, Иблисди дурар тябигъ гъахъну. Иблисди дурар гъаври аьну, Гъамциб рякъюхъ дурар хъаьну.

Учук фукъан зегъер кашра, Аьшкълу касдиз дарман вуча. Учуз гъуллугъ аплу касдиз Чан сагъвализ агъу вуча.

Уч'ин уву аьшкълу гъахъиш. Яв дюдериин парс йивурча. Эгер уч'ин мудам гъахъиш Яв гъурдариин къюкъ бисурча.

Учу вуча яман агъу, Иблисди учуз мункар гъапну. Гъарахай учву инсанарихъна, Дурар мудам аплнайн, - гъапну.

Эй жигъил кас, учухъ хъебехъ: Увкан учуз дуст аплурча; Уч'ин уву мудам дапну, Яв жигъил уьмур члур аплурча.

Учуна иблис чвийр вуча, Инсанариз зарар тувурча. Ич метлебра гъимциб вуйич: Инсанарик уьзур кивуб.

йиклубтан дар! Эгер зина гъапнуш, къан дарапди туба аплн!

Памятникдиь шикил

Суал: Гъаклирин памятникдиь шикил ивуз ихтияр айин?

Жаваб: Ваь, ихтияр адар!

Ужудар йигъар

Суал: Жюрбежюр ляхнар ккергъуз фуну йигъ ужуб ву?

Жаваб: Швушв аплуб жвуми йигъан ужу ву; жара жюрбежюр ккергъуварлар гъербе йигъан ужу ву, хъа элгъет йигъан - гъарар кивувал, хулар аплуз ккергъувал ужу ву.

Гъудгнин жиклувал

Суал: Гъудгнин жиклу вахтна, хилар жиклруган, фу дюаь урхуру?

Жаваб: Арччул хил жиклруган гъаму дюаь урхуру:

اللَّهُمَّ اعْطِنِي كِتَابِي بِيَمِينِي وَحَاسِبِي حَسَابًا سَيِّرًا

«Аллагъумма аьтгани китаби биямини ва гъасибни гъисабан ясира». Гагул хил жиклруган урхуру:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ تَعْطِنِي كِتَابِي بِشِمَالِي أَوْ مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي

«Аллагъумма инни аузу бика туьтгани китаби бишимали ав мин вараи загъри».

Жиларинна дишагълийирин гъудгнин жиклувал

Суал: Жиларинна дишагълийирин гъудгнин жиклувалиь фаркъвал айин?

Жаваб: Гъудгнин жиклбан шартларигъ саб жюрейин фаркъвал адар. Жиларина дишагълийирира гъудгнин сабси жиклуру.

Аьсарар'инди арагъна папрус, Иблисдин чан гъардшар вуча Уч дидиз тябигъ дархъиш, Аьхир учу пашман шулча.

Иблисди учуз амур гъапну, Инсанар амриан адаай, дупну Уч'ин халкъар мудам дапну, Жегъеннемдиь ауз, дупну.

Арагъна папрус хабахъ хъаьну, Иблисди учуз мункар гъапну, Учкан думу лап шад гъахъну - Гъамциб уьмур хъаплай гъапну.

Иблис, фукъан яман вува? Учкан увуз дустар гъапунва... Учуз уву амур дапну, Инсанарин уьмур члур гъапунва.

Гъамус учуз нюкънар аплури, Папрусин пачкйириин дидикну шулу, Думу зегъерлу вуда, дупну - Иблис учхъан ярхла шулу.

Аьхиратдиь иблисди пиди: Учву уз'ин мудам гъапиза рягъятди, Арагъдинна папрусин дапну мудам, Гъамус жаваб тувай, игитар, клури.

Ражаб Байранбеков

- Йиз эвлемиш шуз ккайирин (женихдин) багахьлуйир ич сумчриз кьаршу ву ва гьаддиз дугьахьди мистаз нюкгьяр апуз саркьан гьагьгьурдар, хьа йиз терефнаан ими гьагьгьору, гьаз гьапиш йиз гага кечмиш гьахьну. Учу фу дапну ккунду? Кюмек апинайчва!

- Нюкягь апибан бадали, эвлемиш шулайи бадин терефнаан, эгер учь хьади, вуш фужкIа герек дар. Хьа риш швуаз тувру дугьан вали касди. Вали шулу гага, аба (гагаин терефнаан), гьардаш, хтул (гьардшин бай), ими (гагаин гьардаш)... Эгер, месэла, гага чIивиди имдарш, абайи думу риш швуаз тувру, думура имдарш, шуран гьардши... ва гьамци гьаму ухьу ктухганси гьагьгьору му ляхин. Эгер мурарикан саркьан адарш, думу риш чпин гьулан, ясана шагьрин, яни гьадму риш наан яшамаш шулаш, гьадму яшамаш шулайи йишван имамди швуаз тувру. Нюкягь апируган, кьор шагьидра хьади ккунду. Му вари шартIар, дапну ккуну ляхнар мушваь ктухуз читинди ву, гьаци вуйиган, ичв гьулан, шагьрин имамдихьна илтIикIай, дугьу му суалариз, иншаАллагь, лигур ва ичв арайиь нюкягьра дивур.

- Жилирихь хьайи хпириз, эгер чан жилири мина-тина гьагьгьруган рангламиш апуз гьитруш, гьаци гьагьгьоз хай шулин?

- Исламди дишагьлийириз чпин утканвализ дикьат фикир тувуб гьарам дапнадар, илагьки думу ляхин ужудира кмиди ву, эгер жилиризу уву гьаци кьабулди вуш. Амма ухьуз аьгьюганси а гьацдар ляхнар, ухьу тамам дапну ккунидар, дурар – Шариьтдин кьанунар ву. Шариьтди дишагьлийириз жара жилар хьайи йишвахьна рангламиш духьну гьагьгьоз ихтияр туврадар, гьятта думу чан жилирихьди гьагьгьурашра ва дугьан ихтиярнинди рангламиш духьнашра. Рангламиш апуз мягьрам ксарин улихьтIан ихтияр адар.

- Мистагь садакьа ча пуз хай шулин?

- Мистагь садакьа ча пувал карагьат ву. Хьа эгер учькан садакьа тувувал тIалаб апиураш, туввишра хай шулу. Гьаци апуз хай шулу, эгер садакьа тувувал ккун апиурайири мистагь гьудган апиурайидариз манигьвал апиурадарш, эгер дугьу манигьвал апиураш, думуган садакьа ча пувал гьадагьа дапна (гьарам ву), ва гьацир касди гьудган апиурайи жара ксариз манигьвал апиуруш, садакьа тувну ккундар.

Эгер лавландина хьитIирхьбандин арайиь кьаза гьудгнар апируган ва аввабин суннатарира ният ади гьабхьиш, аввабин суннатарин саваб шулин?

-Ибн Гьажарин гафариинди, дици гьапну кIури, аввабин суннатарин саваб шулдар, хьа жара аьлимари, саваб шулу, кIура («аль-Гьазрамя»).

- Фулкара жандин алдарди, гьацIалди жикIуз хай шулин?

- Саб себебра адарди жандак гьацIал апуз Шариьтди гьарам ву. Хьа эгер саб бици себебкьан аш, месэла жикIуз кIури, гьацIал хьуз Шариьтди гьарам дапнадар. Амма гьацIалди фулкара алдарди жикIу касдиз «Бисмиллагьи лязи ла илагьа илла гьува!» губ ужу ву. Гьамци пували инсан жинарин лигувалихьан ва дурарин терефнаан вуйи чIурувалихьан урхьору. (Фатгьуль Аьлам).

- Хпир гьидиту жилиризу швушвди гьагьгьоз ихтияр айин?

- Исламдин кьанунариинди шураз ихтияр а. Нюкягь апиувал ихь уьмригь лапра гьюрматнан ляхин ву ва дидиз дикьат фикирра тувну ккунду. Учь шлиз швуаз гьушнуш, гьаддиан думу шуран уьмур асиллу шула. Гьаци вуйиган, ужу хьибди эгер учь аьгью гьапиш гьаз думу касди чан хпириз тIалакь тувнуш. Вари терефарианди му ляхниз фикир тувну ккунду.

Мялумат

Дагьустандин Огни шагьрин КIулин мистан багахь Халид шагь аль-Багдадийин ччурнахь хьайи медресе ачмиш дапна. Медресейин ччур «Канзуль ильм» («Илмин хазна») ву. Медресейи аьгьювалар гьадагьуз ккуну мусурман гьардшариз теклиф апиурача. Медресейиз 14 йислан артухь яш дубхьнайидар кьабул апиуру.

Душваь суткаийи 3 ражну пулсузди ипIуб ва дахьру йишв тувру. Лазим вуйи документар:
- паспортдин копия;
- аттестатдин копия;
- шиклар (3X4) - 5 шикил;
- медсправка, ф. № 086;
- гьяламарин сертификат, ф. 156 / у- 93;
- имамдихьан вуйи теклифнан кагьаз.

Гьюрматлу мусурман гьардшар ва чйир!

Нагагь учьуз ихь мусурман диндихьди аьлакьалу вуйи месэлийирикан гьаври адруб гьерхуз ккундуш, ясана «Ассалам» редакцияйиз вуйи суал аш, зенг апинай: 63-41-85

Учьхан шлубдин, иншаАллагь, учу кюмек апиидича ва ичв гьулулугьар тамам апуз чалишмиш хьидича.

ДАГЕСТАНСКИЙ ИСЛАМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

И МЕДРЕСЕ ИМЕНИ ШЕЙХА МУХАММАД-АРИФА

Объявляют прием абитуриентов
на очередной 2011/ 12 учебный год

Цель обучения – подготовка специалистов со средним и высшим профессиональным религиозным образованием по направлению «культ исламского вероисповедания» квалификации «священнослужитель исламского культа».

ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ОБУЧЕНИЯ:

- ✓ в медресе – 3 года.
- ✓ в Дагестанском исламском университете – 5 лет.

ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ:

- ✓ нотариальная копия документа об образовании;
- ✓ копия паспорта – 2 шт.;
- ✓ фотокарточки размером 3x4 в количестве пяти штук;
- ✓ медицинская справка Ф 086;
- ✓ прививочный сертификат Ф 156/93-у;
- ✓ рекомендация от преподавателя осуществляющего религиозное обучение, либо от руководителя мечети (имамы), расположенной по месту жительства абитуриента.

Прием документов с 1 июня по 20 августа.

г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136

Наш адрес:

тел:
8 (8722) 67-55-08

- Гьудгнин джикIну адру вахтна Кьур'ан дивнайи столик кучуз хай шулин?

- Му суалнан гьакьнаан аьлимарин арайиь жорбежор гафар а. Адлу аьлим Ибну Кьасимди Рамалийихьан дупна, эгер Кьур'ан столийн дивнаш, думу столик кучуз ихтияр а, кIури. Амма Заядийи ва Ибну Гьажари Кьур'ан али столик гьудгнин джикIкIди кучуз гьарам ву, дупна. Халабий ва Кьайлубий аьлимари столийн Кьур'андиз багахь вуйи йишвак кучуз хай шулдар, кIури дупна. Гьамци кIура Бажурийира Ибну Кьасимдин Гьашиятди (Фатгьуль Аьлам).

Рузнама

Август

Йигь	Гьиринд. Ас-Субгь.	Ригь гьудуб.	Лисундин Аз- зугьр	Гьаркван. Аль- аьср	Лавлан. Аль- Магьриб	ХьитIирхь. Аль- гIишаь
1	3:45	5:37	13:02	16:58	20:15	22:01
2	3:47	5:38	13:02	16:57	20:14	21:59
4	3:50	5:40	13:02	16:56	20:11	21:55
6	3:54	5:43	13:01	16:55	20:09	21:52
8	3:57	5:45	13:01	16:54	20:06	21:48
10	4:00	5:47	13:01	16:53	20:03	21:44
12	4:04	5:49	13:01	16:52	20:00	21:40
14	4:07	5:51	13:00	16:50	19:57	21:36
16	4:10	5:53	13:00	16:49	19:54	21:32
18	4:14	5:56	12:59	16:47	19:51	21:28
20	4:17	5:58	12:59	16:46	19:48	21:24
22	4:20	6:00	12:58	16:44	19:45	21:20
24	3:23	6:02	12:58	16:42	19:42	21:16
26	4:26	6:04	12:57	16:41	19:39	21:12
28	4:29	6:07	12:57	16:39	19:35	21:08
30	4:32	6:09	12:56	16:37	19:32	21:04